మున్నా లేక
సమ్ వేర్ ఇన్ 'బాంగ్లాదేశ్'

పదిహాడేళ్ళ మున్నాకి దేశంలో ఏమవుతోందో తెలియదు కాని ఏదో అవుతుందని మాత్రం తెలుసు. అసలు మున్నాకి యీ నెల రోజులనుండి ఊపిరి సలపడంలేదు. పల్లె అంతా ఏదో సంబరం చేసుకున్నట్లు ఎంతో హడావిడిగా సరదగావుంది. ఒకరోజు ఉన్నట్టుండి పాతజెండాలు తీసేసి ఇళ్ళమీద కొత్తజెండాలు పెట్టేరు. కొత్తజెండాలు పచ్చగా ముచ్చటగా ఎంతో నచ్చేయి మున్నాకి. తన యింటిమీదున్న జెండా తన స్వంతం అన్నట్టు ఫీలయ్యేడు. ఎంచేతంటే ఆవేళ ఇంటింటికి జెండాలు పంచిపెడుతున్న కుర్రాళ్ళు-వాళ్ళ ఇంటికి కూడా వచ్చినప్పుడు. మున్నా నాన్నకి సలాం పెట్టేరు గాని జెండా ఇవ్వలేదు. మున్నాకి జెండా యిచ్చి, ఇంటి ముందు ఖాళీస్థలంలో కొయ్యపాతి మున్నాచేత జెండా ఎగరవేయించారు. జెండా ఎగురవేశేక అందరూ మున్నాని ముద్దుపెట్టుకున్నారు. మామూలువాళ్ళు ముద్దుపెట్టుకున్నప్పుడు ఏమీ అవలేదు కాని, గెడ్డాలవాళ్ళు ముద్దు పెట్టుకున్నప్పుడు మున్నాకి కితకితలు అనిపించి మొగ్గలా ముడుచుకుపోయేడు.

ఆ తర్వాత రోజూ పల్లెకు కాస్త దూరంగా వున్న వాళ్ళ ఇంటిముందే ఆడా మొగా అంతా పోగై డ్రిల్లు చేసేవారు. అంతవరకు డ్రిల్లు చూడని మున్నాకి ఆ డ్రిల్లు ఎంతో నచ్చింది. వాళ్ళలో కొంతమందికి కాకీబట్టలు వుండేవి, ముగ్గురికే తుపాకులుండేవి. మిగిలినవాళ్ళకి పంచెలు, పైజమాలు, ఈటెలూ, కర్రలూ వుండేవి. అందరికంటే కాకిబట్టల వాళ్ళంటేనే మున్నాకి చాలా గౌరవం. తుపాకులున్న వాళ్ళంటే భక్తి. తను కూడా పెద్దయ్యేక కాకిబట్టలు వేసుకొని జీపు ఎక్కి ఎప్పుడు వెళతాడో? మొదట్లో జీపులు వాళ్ళ ఇంటికి వచ్చేవికావు. అప్పుడు ఎవరో ఎక్కడినుంచో సైకిళ్ళమీద వచ్చి, ఏవో కాయితాలు యిచ్చి, టీ త్రాగి, ఏదో మాటాడి, కాళ్ళూ చేతులూ ఊపుకుంటూ వెళ్ళిపోయేవారు. ఎందుకో గాని కొందరు విపరీతంగా ఉమ్మేవారు. వాళ్ళు ఉమ్ముతున్నప్పుడు వాళ్ళకళ్ళు - అమ్మను ఎల్లప్పుడెప్పుడో కొట్టిన నాన్న కళ్ళలా - ఎర్రగా అయిపోయేవి. వాళ్ళకళ్ళుచూస్తే మున్నాకి భయం వేసేది కాని వాళ్ళు మున్నాని ఎంతో ముద్దుచేసి చాక్‌లెట్లు, చక్కెర బిళ్ళలూ ఇచ్చేవారు.

డ్రిల్లు అవగానే తుపాకీ పేల్చేవారు. ఆ తుపాకీ గుండుకి ఒకసారి ఒక గెద్ద చనిపోతే అంతా విరగబడినవ్వేరు. వాళ్ళు యెందుకు అంత నవ్వేరో మున్నాకి అర్థంకాలేదు, అంతగా నచ్చలేదు కూడాను తుపాకీ పేల్చాక జెండాక్రింద నిలబడి ఎవడో ఒకడు ఏదో మాట్లాడేవాడు అందులో ఒక్క అక్షరం కూడా తనకి అర్థం కాకపోయినా శ్రద్ధగా వినేవాడు మున్నా.

8)

అన్నిటికంటె మున్నాకి బాగా నచ్చిన సంగతి - ఒక నాడు తెల్లవారు జామున ఊళ్లోవున్న మనుషులంతా వచ్చి వాళ్ళ పెరట్లో పెద్ద గొయ్యితీసి, ఊళ్ళోవున్న ధాన్యం అంతా అందులో పోసి కప్పెయ్యడం. ఇంకొకరోజు అంతకంటె యింకా నచ్చినది జరిగింది - ఆవేళ వాళ్ళ పెరట్లో వేపచెట్టు క్రింద యింకొక చిన్న గొయ్యితీసి ఊళ్లోని ఆడవాళ్ళందరూ తమ నగలూ అవీ అందులో పడెయ్యడం. అప్పుడా ఆడవాళ్ళందరూ కోపమొచ్చిన అమ్మలా ఎర్రగా అయిపోయేరు. మున్నాకి పిచ్చి భయం వేసింది. వెంటనే తన చిటికినవేలి కున్న చిన్న వుంగరం కూడా తీసి అందులో పడేశాడు. అప్పుడు అక్కడ వున్న ఆడవాళ్ళందరూ పక పక విరగబడి నవ్వి మున్నాని గుండెలకు వేసుకొని నొక్కేశారు. ఆ తర్వాత గొయ్యి కప్పేసి దానిమీద చెత్త, చెదారం కప్పి వెళ్ళిపోయేరు. వాళ్ళు వెళ్ళిపోయేక మున్నా కూడా వాళ్ళలాగే ఒక్క క్షణం ఆకాశంలోకి చూసి గోతిమీద నాలుగు ఎండుటాకులు పడేసేడు.

ఒకనాడు ఇంటిముందు పెద్దవాళ్ళు డ్రిల్లు చేస్తుంటే మున్నా తనకి కూడా తుపాకీ కావాలని ఏడిచేడు. ఇవ్వక పోయినా ముందు ముద్దుముద్దుగా ఊరుకున్న తర్వాత వాళ్ళు మున్నాని కోప్పడ్డారు. అంచేతే మున్నాకి యీ పెద్దవాళ్ళు చేసేవి ఏవీ అర్థంకావు.

"ఛీ ! ఛీ ! అందుకే యీ పెద్దవాళ్ళంటే నాకు అసహ్యం" అనుకున్నాడు మున్నా.

అనుకొని వెంటనే తనే ఒక కర్రకి తాడుకట్టి, డ్రిల్లులో

వాళ్ళు తుపాకి పట్టుకున్నట్టే పట్టుకొని ఇల్లంతా టకటకా నడిచేడు. ఆ కర్ర అతనికి అచ్చు తుపాకీలాగే కన్పించేది. బహుశా వాళ్ళమ్మకి కూడా అలాగే కన్పించేది ఏమో! ఈమధ్య అమ్మకి తనని ఎత్తుకోవడానికి బొత్తిగా తీరిక ఉండడంలేదు. ఈ హడావిడి రాకపూర్వం అమ్మ ఎప్పుడూ ఎత్తుకునే తిరిగేది. వంట, నౌకర్లే వండేవారు. కాని ఇప్పుడు ఎందుకోగాని నౌకర్లంతా ఒకడూ, ఒకడూ ఎక్కడికో వెళ్ళి పోయేరు. వంటంతా పాపం అమ్మే చేస్తోంది. మొదట్లో అమ్మ ఇంట్లోవాళ్ళకే వంట. పై ఊళ్ళనుండి వచ్చిన వాళ్ళకు టీ మాత్రం ఇచ్చేది. కాని ఈ మధ్య ఆ వచ్చిన వాళ్ళ భోజనం కూడా తమ యింట్లోనే చేస్తున్నారు.

రోజులు అన్నీ సరదాగా, హడావిడిగా, హాయిగా గడిచిపోతున్నా, నాన్న ఏమీ అనకపోయినా అమ్మ ఏడుపు ప్రారంభించింది. కాని విచిత్రం! ఇదివరకైతే గదిలో పడుకుని ఏడిచేదా? ఆవేళమాత్రం ఏడుస్తూనే కళ్ళయినా తుడుచుకోకుండా ఇంటి పనంతా చేస్తూనే వుంది. ఆవేళ సాయంత్రం — డ్రిల్లు అయ్యేక మున్నా అన్నలు ఇద్దరూ అమ్మకీ, నాన్నకీ సలాం చేశారు. నాన్న వాళ్ళ భుజాలు తట్టి తన తెల్ల మీసం తిప్పేడు. కాని అమ్మ వాళ్ళని పట్టుకొని కళ్ళు కరిగిపోయేలా ఏడిచింది. అమ్మ అంతే మున్నాకి భయంవేసి గదిలో మంచంకింద దూరిపోయాడు. కాని అతని అన్నలు వెదికి పట్టుకుని బైటకు తీసుకొచ్చి ముద్దు పెట్టుకొని వెళ్ళిపోయేరు. మరి తర్వాత అన్నలు కనిపించలేదు ఆ

వేళతో ఊరు దిక్కుమాలిపోయినట్లు అయిపోయింది. డ్రిల్లూ లేదు, గిల్లూ లేదు ఊళ్లో వున్న కొద్దిమందీ ఆకాశంవేపు చూస్తూ కూర్చోడం, విమానం కనిపించగానే ఊరి ప్రక్కనున్న అడవిలో దాగోడం. ఇదేం నచ్చలేదు మున్నాకి. అమ్మ వ్యవహారం అసలు నచ్చలేదు ఆ పిరుడికి. ఆవిడ పని పూర్తిగా మానేసి తలుపులన్నీ వేసుకొని ఒకగదిలో ఏడుస్తూ పడుకుంటుంది. పైగా తనని కూడా ఆ గదిలోనే పడుకోమంటుంది. పాపం అక్కలే వంటంతా చేస్తున్నారు. వంట చేస్తూ చిన్నక్క చెయ్యి కాల్చుకుంది కూడాను. ఆ వేళ నాన్నా, మిగిలిన ఒక్క నౌకరూ కూడా ఈటెలు పట్టుకొని ఎక్కడికో వెళ్ళిపోయేరు మరి రాలేదు. ఈ వేళనుండి అక్కలు వంటచేస్తున్నా ఈటెలు పట్టుకునే వున్నారు. ఏమిటో గమ్మత్తుగా వుంది అంతవరకూ వాళ్ళు ఎప్పుడూ ఈటెలు పట్టుకోలేదు. ఛీ ! ఛీ !! చిన్నక్కకి ఈటె సరిగ్గా పట్టుకోవడం కూడా రాదు.

ఆ వేళ ... మున్నా ఇంటికి దూరంగా వెదురు గుబురు దగ్గర ఆడుకుంటున్నాడు. అతనికి కొంచెం దూరంలో గొర్రెలు గడ్డి మేస్తున్నాయి. గొర్రెల్ని చూస్తే తనకేం భయం ? తన తుపాకి తన దగ్గరేవుందిగా ? తనని, తన తుపాకిని చూసి పారిపోయిందో పిరికిపాము. తన అన్నల గురించి ఎంతసేపు ఆలోచించేడో మున్నాకే తెలీదు కాని, ఊళ్ళో జనం అంతా ఏడుస్తూ అడవిలోకి పారిపోవడం చూసి, యీ ప్రపంచంలో పడ్డాడు అతను. అతనికి పెద్దవాళ్ళు ఎందుకు ఏడుస్తారో అర్థంకాదు. ఆ పారిపోయే వాళ్ళలో తన చిన్నక్క

కూడా వుంది. కాని వాళ్ళంతా చాలా దూరంలో వుండటం వల్ల తనని చూడలేదు.

అతను కూడా అడవిలోకి పరుగెత్తి వెళ్ళి వాళ్ళ కోసం ఎంత వెతికేడో ? ఎంత తిరిగినా నక్కలూ, చెట్లూ తప్ప మనుషులు కనిపించలేదు అబ్బ ! కాళ్ళు ఎంతనొప్పిగా వున్నాయి. పెద్దవాళ్ళకైతే కాళ్ళు నొప్పిపెట్టవు ! ఆవేళ తుపాకీ దెబ్బకి పడిన గెద్దలాంటి గెద్దలు మాత్రం ఆకాశంలో ఎగురుతున్నాయి వెతకగా వెతకగా ఏవో వింతజంతువులు అతనికి కనిపించేయి. అవి మేకలు కావు, కుక్కలు కావు, ఆవులు అసలేకావు. వాటివేపుకి నడిచి వెళ్ళేడు మున్నా. తీరా వెళ్ళితే అవి జంతువులు కావు అన్నలు వాళ్ళు డ్రిల్లు చేసినప్పుడు వేసుకునేవారే అలాంటి బట్టలు తొడుక్కున్న మనుషులు వాళ్ళలో కొందరికి ముక్కుకింద గెడ్డాలు లేవు. కొందరికి మొహాలు సగమే వున్నాయి. గుండెలమీద మర్టలు ఎర్రగా వున్నాయి. డాళ్ళు కాళ్లూ, చేతులమీద ప్రాకుతూ ఎగరలేని రాబందుల్లా ఉన్నారు. కాళ్లూ చేతులమీద పాకే కాకీ గుడ్డల వాళ్ళంటే మున్నాకి ఎంతోసరదా. తన ఇంటి ముందు డ్రిల్లు చేసేవాళ్లు తనని వీపుమీద "గుర్రం" ఎక్కించుకొని ఆడేవారు. అంచేత వాళ్ళలో ఒకడివీపు ఎక్కపోయేడు మున్నా. వాడు మున్నాని కిందికి తోసేసి పొడవబోయే గొర్రెపోతు లా చూసి తనవాళ్ళతో కలసి ఏటి వేపు వెళ్ళి పోయేడు.

వాళ్ళంతా ఏట్లో తలలు ముంచి స్నానం చేస్తూ నీళ్ళు తాగుతున్నారు. తనని కూడా రమ్మని పిలిచారు,

వీళ్ళంటే అసహ్యం వచ్చి మున్నా అక్కడనుండి వెళ్ళిపోయి తనవాళ్ళకోసం వెతికేడు. ఎంత నడిచేడో! అబ్బ కాళ్ళు పీకెస్తున్నాయి. కరకర ఆకలి వేస్తోంది. ఏం చెయ్యడమో తోచక ఒక రాత్రి బండమీద కూర్చున్నాడు. అతనికి తెలియకుండానే నిద్ర పట్టేసింది.

ఆకులు చీల్చుకుని సూర్యుడు అతనిమీద బండమీద పచ్చగా పడ్డాడు. తెలివి వచ్చేసరికి మున్నాకి ఏమీ కనిపించడం లేదు. గుడ్డితనం అంటే ఏమిటో తెలియదు కాబట్టి సరి పోయింది లేకపోతే గుడ్డివాడు అయిపోయేనేమోనని భయ పడేవాడు. కళ్ళు ఎంత పెద్దవిచేసి చూసినా అతనికి ఏమీ కనిపించడం లేదు. ఏవో పిట్టలో జంతువులో భయంకరంగా అరుస్తున్నాయి. పక్కనున్న "తుపాకీ" చేతిలోకి తీసుకున్నా మున్నాకి ఎంచేతో ధైర్యం రాలేదు. తుపాకి పట్టుకుని తనకు తోచినవేపు నడవడం ప్రారంభించేడు ఎంతో నడిచేక సూర్యుడొస్తున్నట్టు ఆకాశం ఎర్రబడి పోయింది. కాని సూర్యుడు రాలేదు. ఎర్రటి ఆకాశం చూసేక ధైర్యం వచ్చి యింకా జోరుగా నడిచేడు మున్నా, అడవి దాటి బయటికి వచ్చేడు కాని అతనికి పరిసరాలు అన్నీ క్రొత్తగా వున్నాయి. తనకి తెలిసిన మనుష్యులు లేరు. ఇళ్ళు లేవు ఉన్న ఇళ్ళేవో కాలిపోతున్నాయి. కాలుతున్న ఇళ్ళకి దూరంగా వెళ్ళేడు అతను. అక్కడ కూడా మరో ఇల్లు కాలుతోంది. ఆ వేడికి తట్టుకోలేక ఆ ఇంటిచుట్టూ తిరగడం ప్రారంభించేడు. తిరు గుతూ తిరుగుతూ ఉంటే ఆ యింటి పరిసరాలు ఎప్పుడో చూసినట్టే అనిపిస్తున్నది, అల్లానఋస్తున్న అతను ధైర్యో తన్ను

కొని పడిపోయేడు. అతని చేతిలోని తుపాకీ తూలిపోయింది. పడినదెబ్బకి కళ్ళు నీళ్ళు తిరిగేయి. లేచి కళ్ళు ఒత్తుకుంటూ చూశేడు తను తన్నుకున్నది తన తల్లిని. ఆమె ఒంటిమీద బట్టలు లేవు. గుండెలో బాకు గుచ్చుకొని వుంది.

"మా" అని పిలవబోయేడు.

అతని నోటినుండి వచ్చిన శబ్దం పక్షి ఆర్తనాదంలా లేదు. పశువు అరుపులా లేదు. మనిషి భాషలాలేదు.

అతను మూగవాడు, చెవిటివాడు, కూడా.

("బియర్స్" రాసిన "షిక్ మగువా" కథ ఆధారంగా.)

—: ० :—